

15. Experimentální moderní próza. Pražská německá literatura

Tvorba mimo tradiční schémata, společné rysy, proto spolu a mimo. Znát teorii (např. žitý čas Bergson), proud vědomí.

Ubývá dějovosti, jiné vnímání času, nezobrazební vnějšku, ale konflikt vnitřku a okolí; absurdita, podtext, roviny díla, experiment s jazykem, nehledá odpovědi, ale klade.

Marcel Proust (1871-1922)

- Hledání ztraceného času - z nejdůležitějších románů 20.stol., z největších fikcí vůbec (3200 stránek, 2000 postav). Totéž co Balzac, ale zevnitř. Hledá nové cesty ke ztvárnění individuálních psychických procesů.

James Joyce (1882-1941)

Destrukce moderního románu, krajní mez experimentu.

- Odysseus (1921) - den Leopolda Blooma v Dublinu, 10000% realistický detailismus. Paralela s Homérovým. Formální stránka - kapitoly svůj žánr, barvu, místo děje, část Odyssey. 10 let odysseových za den Blooma, pojem žitý čas subjektivní.

- Dublinané

Robert Musil (1880-1942)

- Muž bez vlastností - z nejdůležitějších moderních románů. Morální pokles Rakouska kolem 1. světové války, hrdina ne zapojení se do světa.

Virginia Woolfová (1882-1941)

Proud vědomí.

- K majáku

Německy psaná literatura v českých zemích

Dříve z učebnic vynechání - židovství, styl, němectví...všechno dohromady. Patří do evropského kontextu. Obohacení čs kultury nejen o své židovství.

Franz Kafka (1883-1924)

Obtížně zařaditelný, zdroj inspirace. Podstatné vydáno posmrtně. Max Brod. Nesoulad s otcem. Pojišťovna. detrmínace židovství, magická Praha (a tehdejší sociální situace), otec - ztráta sebevědomí, pocit viny.

- Proces - Josef K., neviditelný soud. Provinění zmechanizováním života, ne lidství. Jak žít však řečeno není. A tři tečky. Neschopnost vzdorovat.

- Proměna - Řehoř Samsa přestává žít jako člověk, zaměstnáním odcizen sám sobě. Vidí bezvýchodnost situace a bez vzdoru, snahy se zabije.

- Zámek

- V kárném táboře

Fantaskní a groteskní. Detaily zneklidňují. Odcizování. Bezvýchodné, byt by rády.

Příběhy zneklidňují a dávají otázky.

Gustav Meyrink (1868-1932)

Tajemná atmosféra Prahy. Spiritista.

- Golem (1915) - hrůzostrašný příběh ze Staré Prahy, iracionální příběh z Prahy mystické.

Rainer Maria Rilke (1875-1926)

Světově proslulý básník. Sděluj nejistoty a hledá harmonii v Bohu.

- Sonety Orfeovi (1923)

Franz Werfel (1890-1945)

Čtenářsky nepřístupnější. Velmi populární zaživa. Morální ladění.

- Čtyřicet dnů (1933) - svatá povinnost boje za vlast, Arménie, 1. světová válka, Gabriel Bagratjan

Egon Erwin Kisch (1885-1948)

Dobrodruh. „Zuřivý reportér“ světové proslulosti. Znalec pražského podsvětí, hovorová čeština.

- Pražský pitaval